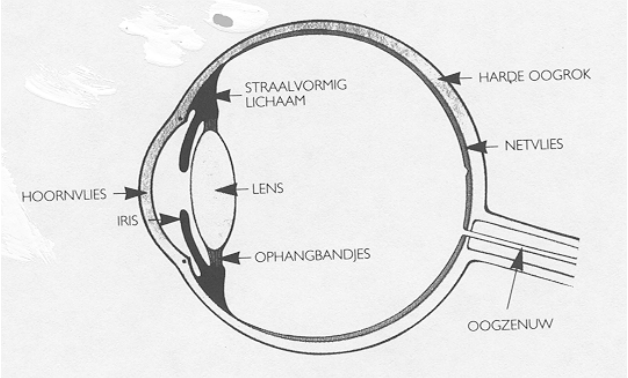
Cataract (staar)

De oogarts heeft door onderzoek vastgesteld dat u staar (cataract) heeft. Hier leest u wat staar precies inhoudt en wat u er eventueel aan kunt laten doen.

Wat is cataract?
Vóór in het oog, achter de pupil, zit de heldere en doorzichtige ooglens. Naarmate we ouder worden, wordt deze lens minder helder. Dit troebel worden van de lens heet cataract. Iedereen die ouder wordt krijgt er mee te maken, maar niet iedereen heeft er last van.

Er zijn verschillende vormen van staar. De meest voorkomende vorm van staar is ouderdomsstaar of seniel cataract. Daarover gaat deze informatie.

Ouderdomsstaar
Ouderdomsstaar is een normaal verouderingsproces, net als het krijgen van rimpels. De leeftijd waarop de staar begint varieert. De klachten die u krijgt zijn bijvoorbeeld wazig zien, dubbelzien, de kleuren worden doffer of u heeft last van licht of schitteringen. Als u binnen korte tijd opeens sterkere brillenglazen nodig heeft, kan dat ook wijzen op ouderdomsstaar. Sterkere glazen kunnen het zicht op den duur niet meer verbeteren. Doorgaans neemt de staar in de loop van de tijd toe, waardoor het gezichtsvermogen steeds slechter wordt. Staar gaat nooit vanzelf over.

Wanneer behandelen?
Staar kan worden behandeld als het zien zodanig verminderd is dat het dagelijks functioneren bemoeilijkt wordt. Het moment van behandeling wordt in overleg met de oogarts bepaald.

Behandeling
Ouderdomsstaar is alleen te behandelen door een operatie. Bij deze operatie haalt de oogarts de troebele lens uit het oog en vervangt de lens door een kunstlens. Deze kunstlens blijft de rest van uw leven in uw oog en hoeft niet meer vervangen te worden. De operatie gebeurt bijna altijd onder plaatselijke verdoving maar kan ook onder narcose. Meestal vindt plaatselijke verdoving plaats door middel van druppels. Soms is het nodig het oog te verdoven met een verdovingsprik bij het oog. Dit wordt meestal door de anesthesist gedaan. Eventueel kunnen nog aanvullende rustgevende medicijnen worden gegeven.

De operatie vindt vrijwel altijd in dagbehandeling plaats. Soms is een korte opname nodig. De operatie zelf duurt ongeveer een half uur en er wordt alles aan gedaan om u zo comfortabel mogelijk te laten liggen.

Voor de operatie
Voordat de operatie plaats kan vinden, is er nog een aantal onderzoeken nodig. Afhankelijk van leeftijd en gezondheidstoestand varieert dit van het meten van de bloeddruk tot een algemeen lichamelijk onderzoek door een internist. Op de polikliniek Oogheelkunde wordt het oog gemeten om de sterkte te bepalen voor de kunstlens die tijdens de operatie in uw oog wordt geplaatst.

Veilig opereren
Als u geopereerd moet worden mag u geen sieraden, make up, piercings en nagellak dragen. Ongeacht het soort operatie moeten altijd alle sieraden af. Veilig opereren vraagt om eenduidige regels. Ook bij kleine operaties kan er iets mis gaan. Op zo'n moment kunnen sieraden hinderlijk zijn. Een patiënt kan tijdens een operatie vocht vasthouden waardoor lichaamsdelen door sieraden bekneld kunnen raken. Bij een tongpiercing bestaat bovendien het risico dat deze losraakt en de ademhaling belemmert. Sieraden kunnen daarnaast veel micro-organismen (niet zichtbaar met het blote oog) bevatten die mogelijk infecties kunnen veroorzaken. Wij adviseren om ruim van te voren te proberen of uw sieraden af kunnen. Als dit niet lukt, heeft u nog de gelegenheid om dit door een juwelier te laten doen.

Lensmeting
Bij de lensmeting wordt onder andere de lengte en de kromming van de oogbol gemeten. Deze meting gebeurt met infrarood licht en soms met een extra meting via geluidsgolven. De meting is pijnloos en duurt maximaal 15 minuten. De pupillen hoeven voor deze meting niet wijd gedruppeld te worden. De juiste sterkte van de kunstlens kan na de lensmeting berekend worden.

Er zijn verschillende lensopties mogelijk, afhankelijk van de bril die u nu draagt en de bril die u na de operatie nog wilt dragen. Bij iedere lenskeuze geldt dat een berekening gemaakt wordt om zo goed mogelijk te bepalen hoe de sterkte van het oog zal worden na de operatie. Er is echter geen zekerheid dat het precies zo uitkomt, er bestaat een kans dat u toch nog een kleine sterkte overhoudt en u een bril nodig hebt om scherper te zien.

Lenskeuze
We onderscheiden 3 typen lenzen:

De monofocale lens
Als met de lensmeting blijkt dat uw hoornvlies in alle richtingen nagenoeg dezelfde kromming heeft, hebt u weinig cilindersterkte in uw bril nodig. Met de monofocale lens zijn er 2 situaties waar u uit kunt kiezen:
- Veraf beter zien zonder bril, een leesbril heeft u dan nog wel nodig.

- Dichtbij beter zien zonder bril, een verte bril heeft u dan nog wel nodig.

Als u dat wenst kunt u in beide gevallen ook altijd een multifocale bril dragen.
Behandeling van staar met de monofocale implantlens wordt volledig vergoed door de zorgverzekeraar.

De torische lens
Als er in het hoornvlies een krommingsverschil is (cilindersterkte groter dan 1.0 dioptrie) heeft u een torische lens nodig als u veraf scherp wilt zien zonder bril. Voor nabij heeft u dan nog een gewone leesbril nodig. De ervaring van patiënten is, dat het prettiger kijkt met een torische implantlens dan met een cilindersterkte in de bril. Behandeling met de torische lens wordt gedeeltelijk vergoed door de zorgverzekeraar, bij deze lensoptie geldt een bijbetaling.

De multifocale lens
De multifocale lens corrigeert voor veraf en dichtbij. Met deze lens heeft u naar verwachting bij de meeste bezigheden geen bril meer nodig, ook geen leesbril. U bent dan minder afhankelijk van een bril of contactlenzen. Een nadeel van dit type lens is dat er ’s avonds sterren en kringen rond de lampen zichtbaar zijn. Ook is het zien in het donker minder scherp dan bij de andere types implantlenzen. Als er een cilindersterkte gemeten is, adviseren we een multifocale torische lens. Een van de voorwaarden voor multifocale lenzen is dat uw ogen (naast de staar) verder gezond zijn. De behandeling met multifocale implantlenzen wordt gedeeltelijk vergoed door de zorgverzekeraar, bij deze lensoptie geldt een bijbetaling.

Overzicht van de mogelijkheden van de verschillende implantlenzen

	Monofocaal	Torisch	Multifocaal
Vertebril	Soms	Nee	Nee
Leesbril	Ja	Ja	Nee
Bijbetaling	-	€ 810	€ 1.353

Mocht u interesse hebben in een torische of multifocale lens of er meer over willen weten, neem dan contact op met de polikliniek Oogheelkunde. Op de dag van de operatie is het niet meer mogelijk de lenskeuze aan te passen.

Contactlenzen
- Als u zachte contactlenzen draagt mag u voorafgaand aan de lensmeting de lenzen 2 weken niet dragen.
- Voor harde lenzen geldt dat u ze 4 weken voor de lensmeting niet meer mag dragen.
- Als de bolling in het oog stabiel is, kunt u na de lensmeting uw contactlenzen weer dragen tot een dag voor de operatie.

Resultaten
Staaroperaties worden zeer regelmatig uitgevoerd. Voor iemand met een redelijke gezondheidstoestand heeft deze operatie heel weinig risico's. Zelfs op hoge leeftijd.

Het succespercentage ligt boven de 95%. Het betekent dat bij minder dan 5% van alle operaties een complicatie optreedt. Deze complicatie kan variëren van lichte irritatie gedurende enkele dagen tot - in een heel enkel geval - verlies van het gezichtsvermogen. Dit laatste doet zich gelukkig vrijwel nooit voor.

Na de operatie
De dag na de operatie mag u zelf het verband verwijderen. Het kapje moet u bewaren. U kunt het oog rondom schoonmaken met een nat gaasje of een schoon washandje. Dan gaat u ook beginnen met de oogdruppels.

Let op: u mag na de operatie niet deelnemen aan het verkeer.

Controles
De dag na de operatie is de eerste controle. Deze controle gebeurt meestal telefonisch. De eindcontrole is na vier weken. Dan wordt ook gekeken of uw bril moet worden aangepast. Doorgaans is de sterkte na 6 weken stabiel genoeg zodat u bij de opticien een nieuw glas kunt laten aanmeten.

Algemene adviezen
De eerste dagen na de staaroperatie kan het zicht nog wat wazig zijn, het wordt dan iedere dag wat beter. Ook kan het oog een beetje gevoelig zijn: een drukgevoel of het gevoel alsof er een zandkorrel in zit. Soms ziet men wat flikkeringen of zwevende vlokjes in het gezichtsveld de eerste dagen. Het kan ook zijn dat na de operatie de kleuren anders of helderder lijken dan u gewend was.

U kunt uw oude bril gewoon dragen. Hoewel de sterkte meestal niet meer juist is, kan dit geen kwaad. Ook kunt u het glas voor het geopereerde oog tijdelijk uit de bril laten halen. Het is raadzaam om de eerste week na de operatie voorzichtig te zijn met zware lichamelijke inspanning (dit alles om druk op het oog te vermijden). Dit betekent:

- Niet bukken
- Niet zwaar tillen
- Wij adviseren u om gedurende één week `s nachts nog het beschermkapje voor het geopereerde oog te doen.

Wat te doen bij klachten of vragen na de operatie?

Alarmerende verschijnselen, u moet contact opnemen bij:

- Toenemende pijn
- Toenemende roodheid
- Verslechtering van het zicht
- Ontstoken, dichtgeplakt oog

Eerste 24 uur na de operatie
Als u de eerste 24 uur na de operatie vragen of klachten heeft dan kunt u bellen:

- tijdens kantooruren met de polikliniek Oogheelkunde, telefoonnummer 0513 - 685 420.
- ‘s avonds, ‘s nachts en in het weekend met de Spoedeisende Hulp, telefoonnummer 0513 - 685 685.

Meer informatie
Hier leest u in het kort wat er aan de hand is wanneer de oogarts cataract bij u heeft geconstateerd. Ook is aangegeven wat u eraan kunt laten doen. Verdere vragen kunt u het beste stellen aan uw eigen oogarts of via Mijntjongerschans.

Druppelschema

Dexmono

- Start één dag na de operatie
- 1 week 3x per dag 1 druppel
- Daarna 2 weken 2x per dag 1 druppel

Dicloabak

- Start één dag na de operatie
- 1 week 3x per dag 1 druppel
- Daarna 2 weken 2x per dag 1 druppel

U krijgt op de dag van de operatie de benodigde druppels mee naar huis.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans
Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER
Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo min mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.